

## Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: «Είναι σύμμαχοι οι Ορθόδοξοι με τους Ρωμαιοκαθολικούς και όχι ανταγωνιστές»

*Συνέντευξη στην Γαλλική εφημερίδα «Le Figaro» παραχώρησε ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.*

**- Τι αναμένει η Ρωσική Εκκλησία από την επίσκεψη του Β. Πούτιν στο Βατικανό στις 25 Νοεμβρίου 2013; Κατά πόσον ο Πρόεδρος Πούτιν είναι σε θέση να συμβάλει στην προσέγγιση μεταξύ των δυο Εκκλησιών; Ποια είναι η γνώμη Σας για το Γράμμα του Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου στον Β. Πούτιν υπέρ της ειρηνικής διευθέτησης της καταστάσεως στη Συρία, το οποίο απέστειλε κατά τη Σύνοδο Κορυφής του G 20;**

- Η επίσκεψη του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας Β. Πούτιν στο Βατικανό θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια της ανάπτυξης των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των δυο χωρών, δηλαδή της Ρωσίας και του Βατικανού (Αγίας Έδρας).

Στα πλαίσια της περίπλοκης καταστάσεως διεθνώς ελπίζουμε ότι η εν λόγω επίσκεψη και η συνάντηση κορυφής θα συνεισφέρουν πρωτίστως στην αναζήτηση της ειρηνικής διευθέτησης της συνεχιζόμενης πολεμικής συγκρούσεως στη Συρία. Ο πόλεμος στη χώρα αυτή στοίχισε τη ζωή σε εκατοντάδες χιλιάδες φιλήσυχους πολίτες. Επίσης παρουσιάζει απειλή στη χριστιανική παρουσία τόσο στην ίδια τη Συρία, όσο και στη Μέση Ανατολή εν γένει.

Να υπενθυμίσω ότι οι χριστιανοί διαφόρων δογμάτων πριν τον πόλεμο απάρτιζαν περίπου 1/10 του συνολικού πληθυσμού της Συρίας. Όμως τα τελευταία ο αριθμός αυτών συρρικνώνεται ραγδαίως, διότι είτε πέφτουν θύματα των ισλαμικών εξτρεμιστών, είτε φεύγουν από τη χώρα, επειδή δεν αισθάνονται ασφαλείς. Φοβάμαι πως με την περαιτέρω εξέλιξη των πραγμάτων όπως αυτά έχουν έως σήμερα, η Συρία θα ακολουθήσει την πορεία του Ιράκ, όπου σύμφωνα με διάφορες εκτιμήσεις μετά τον πόλεμο 2003 από 1,5 εκ. χριστιανούς έμειναν μόνο από 150 έως 250 χιλιάδες.

Δυστυχώς η ασταθής πολιτική κατάσταση και η αύξηση του εξτρεμισμού στη Μέση Ανατολή επηρεάζουν αρνητικά την κατάσταση των χριστιανών σε ολόκληρη την περιοχή. Φόβο και αβεβαιότητα για το αύριο αισθάνονται οι χριστιανοί ακόμα και φαινομενικά τόσο ευημερούς χώρας όπως είναι ο Λίβανος. Έχω επισκεφθεί πρόσφατα τη χώρα αυτή και συναντήθηκα με επικεφαλής των Εκκλησιών και με χριστιανούς πολιτικούς. Διατύπωσαν τις ανησυχίες και αγωνίες τους, διότι ο Δύση άφησε αβοήθητους τους χριστιανούς της Μέσης Ανατολής, οι οποίοι δεν προσβλέπουν πλέον σε καμία άλλη προστασία εκτός εκείνης της Ρωσίας και της Ρωσικής Εκκλησίας.

Η Αγία Έδρα συμμερίζεται πλήρως τη θέση της Ρωσικής Ομοσπονδίας και του Πατριαρχείου Μόσχας σχετικά με την κατάσταση στη Μέση Ανατολή. Επίσης αυτή είναι εκείνη η οποία τάσσεται αποκλειστικά υπέρ της ειρηνικής διευθέτησης της συγκρούσεως στη Συρία. Με ενθουσιασμό πληροφορηθήκαμε τη δήλωση του Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου κατά της επιθέσεως εναντίον της Συρίας, ο οποίος επίσης κάλεσε στην αναζήτηση διπλωματικών τρόπων διευθέτησης της συγκρούσεως. Μεγάλης σημασίας, κατά τη γνώμη μου, ήταν και η επιστολή της 5<sup>ης</sup> Σεπτεμβρίου του Πάπα Φραγκίσκου προς τον Πρόεδρο Β. Πούτιν ως προεδρεύοντα της Συναντήσεως Ηγετών

της G 20, διότι μέσω αυτού έδωσε μήνυμα σε όλους τους μετόχους της Συνόδου Κορυφής. Νομίζω ότι μαζί με την ακλόνητη θέση της Ρωσικής Πολιτείας και τις σχετικές ενέργειες του Πατριαρχείου Μόσχας η επιστολή συνέβαλε στην επικράτηση του κοινού λόγου μεταξύ των δυτικών πολιτικών και έτσι απετράπη το χτύπημα κατά της Συρίας.

Είχα συνάντηση με τον Πάπα Φραγκίσκο στις 12 Νοεμβρίου στο Βατικανό. Κατά τις συνομιλίες μας μοιράσθηκα τις απόψεις μου από την επίσκεψη στο Λίβανο και τόνισα την ανάγκη συντονισμένων ενεργειών των χριστιανικών Εκκλησιών για την προστασία των χριστιανών στη Συρία. Ως εκ τούτου μεγάλες ελπίδες αναθέτω στις επικείμενες συνομιλίες μεταξύ του Προέδρου της Ρωσίας και του Πάπα Ρώμης, οι οποίες, υποθέτω, θα έχουν σημαντική απήχηση διεθνώς και θα οδηγήσουν στη λήψη πραγματικών μέτρων προστασίας του χριστιανικού πληθυσμού της Μέσης Ανατολής.

**- Μπορούμε να πούμε ότι το κλίμα, το οποίο διαμορφώθηκε μετά την εκλογή του νέου Πάπα Ρώμης είναι μάλλον ευμενής για την ενδεχόμενη συνάντηση κορυφής των Ηγετών των δυο Εκκλησιών; Πώς εκδηλώνεται αυτό;**

- Η θέση του Πάπα Φραγκίσκου επί σειράς ζητημάτων προσεγγίζει τη σχετική της καθ' ημάς Εκκλησίας. Ακόμα πριν εκλεγεί Πάπας ο Καρδινάλιος Χόρχε Μάριο Μπεργκόλιο δήλωσε τη βαθιά του συμπάθεια απέναντι στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας και την επιθυμία του να συνάψει στενές επαφές μαζί της. Στα πλαίσια των πανηγυρικών εκδηλώσεων της ενθρονίσεως του νέου Πάπα είχα τη δυνατότητα να συζητήσω μαζί του την επίκαιρη κατάσταση στις σχέσεις της Ρωσικής Εκκλησίας με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία. Ο Πάπας Φραγκίσκος επιβεβαίωσε την πρόθεσή του να συνεισφέρει στην επίτευξη της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των δυο Εκκλησιών. Η δεύτερη συνάντησή μας το Νοέμβριο επίσης έδειξε ότι ήταν όμοιες οι απόψεις μας επί πολλών προβλημάτων της σύγχρονης εποχής.

Ειδικότερα δε, η επιθυμία του Πάπα να φέρει την Εκκλησία κοντά στους φτωχούς και τους αδυνάτους, να επιβάλει διοικητικές μεταρρυθμίσεις στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία προκειμένου να πετύχει τη μεγαλύτερη συνοδικότητα, η έκκλησή του προς τη διεθνή κοινότητα να στρέψει την προσοχή της στους δοκιμαζόμενους και καταδιωκόμενους χριστιανούς της Μέσης Ανατολής και άλλων περιοχών της υψηλίου, όλα αυτά απολαμβάνουν υποστηρίξεως της Ρωσικής Εκκλησίας.

Τα ως άνω, είναι αδιαμφισβήτητα, ότι καθιστούν την ενδεχόμενη συνάντηση μεταξύ του Πάπα και του Πατριάρχου όλο και πιο ρεαλιστική. Και όμως να μην καταλήξει η συνάντηση αυτή σε αμιγώς εθιμοτυπική, είναι ανάγκη να την προετοιμάσουμε καταλλήλως από πλευράς περιεχομένου.

Όσον δε αφορά τον τόπο διεξαγωγής της συναντήσεως και τις διάφορες εθιμοτυπικές λεπτομέρειες, αυτά δεν έχουν συζητηθεί προς το παρόν σε διμερές επίπεδο.

**- Σήμερα ποιό είναι το βασικό κώλυμα για την οργάνωση της παρόμοιας συναντήσεως;**

- Η ανεπίλυτη σύγκρουση μεταξύ των Ορθοδόξων και των Ελληνοκαθολικών στην Ουκρανία παραμένει το βασικό κώλυμα. Κατά την επαναλειτουργία στο τέλος της δεκαετίας 1980 των δομών της Ουκρανικής Ελληνοκαθολικής Εκκλησίας το Πατριαρχείο Μόσχας στερήθηκε σχεδόν όλων των Ιερών Ναών του στη Δυτική Ουκρανία. Και έως σήμερα αντιμετωπίζει δυσκολίες η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας όταν θέλει να χτίσει Ναό στις δυτικές περιοχές της Ουκρανίας. Ταυτόχρονα η Ουκρανική Ελληνοκαθολική Εκκλησία επεκτείνει την ιεραποστολική της δράση στα ανέκαθεν Ορθόδοξα εδάφη της Ανατολικής και Νότιας Ουκρανίας, κάτι το οποίο δεν μπορεί παρά να προκαλέσει ανησυχία στους Ορθοδόξους.

**- Ποια μπορούν να είναι σημεία επαφής για την προσέγγιση μεταξύ των δυο Εκκλησιών;**

## **Ίσως η τύχη των χριστιανών της Μέσης Ανατολής; Συμμερίζεσθε την σχετική ανησυχία της Ρώμης;**

- Η τύχη των χριστιανών στην περιοχή της Μέσης Ανατολής είναι ίσως το πιο σημαντικό θέμα για τη συνεργασία μεταξύ Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών. Τόσο η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, όσο και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας έχουν επανειλημμένως εκφράσει ανησυχίες για την τύχη των χριστιανών στη Μέση Ανατολή και τις άλλες χώρες, όπου υφίστανται διώξεις. Κατά τη συνεδρία της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Εκκλησίας τον Μάιο 2011 υιοθετήθηκε κείμενο, διά του οποίου η καθ' ημάς Εκκλησία καταδίκασε διώξεις σε βάρος των οπαδών του Χριστού και κάλεσε τη διεθνή κοινότητα να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στο εν λόγω πρόβλημα και από κοινού να επεξεργασθούμε μέτρα καταπολέμησης της διακρίσεως σε βάρος των χριστιανών. Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλος τον Σεπτέμβριο 2013 απέστειλε γράμμα στον Πρόεδρο των ΗΠΑ κ. Μπ. Ομπάμα, όπου τον κάλεσε να αφουγκρασθεί τη φωνή των χριστιανικών Εκκλησιών και να απέχει από την επίθεση κατά της Συρίας. Είναι τα ελάχιστα μόνο παραδείγματα τα οποία επιβεβαιώνουν τον κοινό προβληματισμό των Εκκλησιών μας σχετικά με την κατάσταση των χριστιανών στη Μέση Ανατολή.

Και όμως δεν είναι ο μόνος ενδεχόμενος τομέας συνεργασίας μεταξύ των Εκκλησιών. Τα τελευταία όλο και περισσότερο επιβάλλεται η συνεργασία των Ορθόδοξων και των Ρωμαιοκαθολικών για την υπεράσπιση των χριστιανικών αξιών στη σύγχρονη εκκοσμικευμένη κοινωνία. Συγκλίνουν οι θέσεις των Εκκλησιών μας επί πολλών προβλημάτων, τα οποία αντιμετωπίζει σήμερα ο χριστιανισμός. Μεταξύ τους είναι η υποβάθμιση των οικογενειακών αξιών και η παραβίαση στην κοινωνία των κανόνων της συμβατικής οικογενειακής ηθικής. Οι Εκκλησίες μας στα πλαίσια της ενιαίας προσπάθειας τάσσονται κατά των αμβλώσεων, της ευθανασίας, των ιατρικών και βιολογικών πειραμάτων, ασύμβατων με την ηθική αρχή σεβασμού του ανθρώπινου προσώπου, της εξισώσεως της συμβιώσεως των ομόφυλων προσώπων με την ένωση γάμου και πολλών άλλων «επιτευγμάτων» του σύγχρονου φιλελεύθερου πολιτισμού, ο οποίος σε κίνδυνο θέτει την επιβίωση των Ευρωπαϊκών λαών.

Ακριβώς αυτή η υποβάθμιση των αρχών της οικογενειακής ηθικής πλήττει άμεσα και σοβαρά ολόκληρο το σύστημα των ανθρώπινων σχέσεων και αποτελεί την κύρια αιτία της δεινότατης δημογραφικής κρίσεως, η οποία μαστίζει πολλές χώρες της Ευρώπης. Όταν στη Γαλλία οι αρχές χρησιμοποιούν τα δακρυγόνα για να διαλύσουν τους διαδηλωτές κατά της υιοθεσίας των παιδιών από τα ομόφυλα ζευγάρια αυτό είναι μια ολοφάνερη περιφρόνηση της βουλήσεως μιας σημαντικής μερίδας ανθρώπων. Κατά την άποψή μου είναι αυτοκτονία για τις χώρες της Ευρώπης η στοχευμένη αυτή πολιτική που υπονομεύει την οικογένεια, διότι οδηγεί στην σταδιακή εξαφάνιση των αυτοχθόνων πληθυσμών της Ευρώπης.

Όλο και πιο επίκαιρο αναδεικνύεται το πρόβλημα της παραβιάσεως των δικαιωμάτων των χριστιανών εξαιτίας της θρησκευτικής τους ταυτότητας. Δυστυχώς τις δηλωμένες αντιχριστιανικές θέσεις τις παρατηρούμε και στη σύγχρονη Ευρώπη, όπου υπάρχουν ορισμένες δυνάμεις, οι οποίες αποπειρώνται τον εξοβελισμό της θρησκείας από το δημόσιο χώρο στον αποκλειστικά ιδιωτικό. Έχουμε ζήσει στη Ρωσία την πικρή εμπειρία διώξεων κατά της Εκκλησίας, και γι' αυτό ξέρουμε την αξία της θρησκευτικής ελευθερίας. Είμαστε βέβαιοι ότι η θρησκευτική ελευθερία δεν σημαίνει απλώς να είσαι ελεύθερος να φοράς σταυρό κάτω από το πουκάμισό σου και να προσεύχεσαι μπροστά στις εικόνες στο σπίτι σου. Περιλαμβάνει και την ελευθερία να μιλάς ελεύθερα για τις χριστιανικές απόψεις, να μεγαλώνεις τα παιδιά σου με πίστη, να αποφεύγεις τις πράξεις, που αντιβαίνουν στις χριστιανικές ηθικές αρχές.

Έχουμε πάρα πολλά σημεία επαφής σε όλα αυτά τα θέματα οι Ορθόδοξοι και οι Ρωμαιοκαθολικοί. Και θα αναπτύξουμε τη συνεργασία μας, έχοντας υπόψη ότι τόσο οι Ορθόδοξοι, όσο και οι

Ρωμαιοκαθολικοί, δεν είμαστε ανταγωνιστές, αλλά σύμμαχοι. Έχουμε ένα κοινό ιεραποστολικό πεδίο, αντιμετωπίζουμε κοινές προκλήσεις, έχουμε μια κοινή πίστη στο Χριστό ως Θεό και Σωτήρα. Από αυτή την πίστη να απορρέουν και όλες οι κοινές μας προσπάθειες προκειμένου να διαφυλάξουμε τις χριστιανικές αξίες στο σύγχρονο εκκοσμικευμένο κόσμο.

---

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/51993/>